

Sygn. akt V KKN 502/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN Stanisław Zabłocki

Sędziowie: SSN Jacek Sobczak (spr.)

SSN Józef Szewczyk

Protokolant: Piotr Wypych

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Bogumiły Drozdowskiej

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2001 r.

sprawy **H. M.**

skazanego z art. 166 kk w zw. z art. 58 kk z 1969 r.

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w P.

z dnia 5 września 1997 r., sygn. IV Ka [...]

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w G.

z dnia 21 lutego 1997 r., sygn. II K [...]

uchyla zaskarżony wyrok i zmieniony nim wyrok Sądu Rejonowego w G. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem z dnia 21 lutego 1997 r. sygn. akt II K [...] Sąd Rejonowy w G. skazał H. M. na karę trzech miesięcy pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 166 kk w zw. z art. 58 kk popełnione w ten sposób, że od czerwca 1995 r. do czerwca 1996 r. w J. gm. R., działając w warunkach przestępstwa ciągłego, będąc pod wpływem alkoholu groził K., W. L. oraz swojej żonie X. M. pobiciem, pozbawieniem życia i podpaleniem mieszkania wywołując u zagrożonych obawę spełnienia gróźb.

Wyrok ten H. M. zaskarżył własną apelacją, którą Sąd Wojewódzki w P. uznał za skierowaną przeciwko całości orzeczenia wydanego w I instancji oraz podnoszącą zarzut mającego wpływ na treść wyroku błędu w ustaleniach faktycznych przez uznanie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu. Rozpoznając apelację po wznowieniu przewodu sądowego i uzupełnieniu go na podstawie art. 402 § 2 kpk przez przeprowadzenie dowodu z akt sprawy II K [...] – Sąd Wojewódzki doszedł do wniosku, iż zmianą konieczną w zaskarżonym wyroku jest uznanie, iż na szkodę X. M. oskarżony działał w okresie od lipca 1995 r. do czerwca 1996 r. Zmiana ta była w ocenie Sądu Wojewódzkiego w pełni uzasadniona skoro w sprawie II K [...] H. M. został prawomocnie skazany za fizyczne i moralne znęcanie się nad żoną – m.in. przez kierowanie pod jej adresem gróźb – w okresie od marca 1994 r. do czerwca 1995 r. Nie znalazł natomiast Sąd Wojewódzki podstaw

do zakwestionowania, jako błędnych, ustaleń Sądu Rejonowego co do winy H. M..

W obszernym uzasadnieniu wyroku Sąd Wojewódzki przeanalizował ustalenia Sądu Rejonowego – zgromadzone dowody i ich ocenę poddał kontroli instancyjnej – i w jej rezultacie podzielił stanowisko Sądu I instancji zawarte w zaskarżonym wyroku.

Wyrok Sądu Wojewódzkiego zaskarżył kasacją obrońca oskarżonego podnosząc wobec tego orzeczenia zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego – „przepisu art. 155 kpk w związku z art. 3 § 1 kpk przez nieprzeprowadzenie dowodu z zeznań L. L. i E. L. mimo, iż dowód z zeznań tych świadków został przez sąd dopuszczony”. W konkluzji wniósł o uchylenie orzeczeń sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Kasacja okazała się zasadna, a podniesione w niej zarzuty trafne.

Na wstępie wypada zauważyć, że Sąd Rejonowy w G. na rozprawie w dniu 3 października 1996 r. istotnie dopuścił dowód z przesłuchania L. L. i E. L. nie wskazując bliżej okoliczności, które zeznania te miałyby potwierdzić. Wolno jedynie domniemywać, że mieli być oni przesłuchani zgodnie z tezą zaproponowaną przez zgłaszającego ten dowód oskarżonego tj. na okoliczność czy odgrażał się on L.. Mimo obecności na wspomnianej rozprawie prokuratora Sąd nie zadbał o to aby wypowiedział się on w kwestii zaproponowanego przez oskarżonego dowodu. Doszło w ten sposób do pogwałcenia dyspozycji art. 315 § 1 kpk.

Dowód z przesłuchania świadków L. L. i E. L. mimo jego dopuszczenia nie został przeprowadzony przez Sąd Rejonowy, który ani w treści kolejnych protokołów ani w uzasadnieniu wyroku nie zajął w tym przedmiocie stanowiska.

W tej sytuacji niewątpliwie doszło do obrazy art. 3 § 1 kpk w zw. z art. 152 kpk i z art. 313 § 1 kpk, której ewentualny wpływ na treść orzeczenia Sądu Rejonowego winien być przedmiotem oceny Sądu odwoławczego.

Sąd Wojewódzki – wobec oczywistego kierunku i zakresu apelacji oskarżonego, przy braku sprecyzowania jej zarzutu, co zrozumiałe zważywszy autorstwo tego środka odwoławczego – zobligowany był do dokonania kompleksowej kontroli wyroku Sądu Rejonowego – i to pod kątem ewentualnego istnienia którejkolwiek z przesłanek przewidzianych w art. 387 kpk. Z tak nakreślonego zadania jednak się nie wywiązał. Uchybienie ze strony Sądu odwoławczego polegało więc nie na „zaniechaniu przeprowadzenia dopuszczonego dowodu” lecz na braku oceny tego zaniechania.

Dostrzeżenie konkretnego uchybienia formalnego winno uruchomić proces kontroli odwoławczej polegający, w tym konkretnym wypadku, na ocenie czy uchybienie mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Odpowiedź pozytywna na tak postawione pytanie pociąga za sobą konsekwencję w postaci rozstrzygnięcia albo o uchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego i przekazaniu mu sprawy do ponownego rozpoznania albo też o wznowieniu przewodu sądowego i jego uzupełnieniu dopuszczonym w I instancji, a nie przeprowadzonym dowodem z zeznań L. i E. L. i wydaniu wówczas orzeczenia – bez przesądzania z góry o jego treści.

Tak nakreślonym zadaniom Sąd Wojewódzki jednak nie sprostał i wspomnianego uchybienia formalnego albo nie zauważył albo przeszedł nad nim „do porządku”.

W tym stanie rzeczy należało uchylić zaskarżony wyrok Sądu Wojewódzkiego i utrzymany nim w mocy wyrok Sądu Rejonowego jako dotknięty opisanymi wyżej uchybieniami i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w G. – do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: SSN (Stanisław Zabłocki)

Sędziowie: SSN (Jacek Sobczak)

SSN (Józef Szewczyk)